

**FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH
INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
VOLUME-3, ISSUE-08**

**TA'LIM MUASSASALARIDA SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI
TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI**

Xamidova Setora Baxtiyorovna

Fargʻona viloyati, Fargʻona shahar
36-maktab oʻqituvchisi

Bugungi globallashuv va raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim tizimi oldiga qo'yilayotgan talablar tubdan o'zgarmoqda. Endilikda ta'lim muassasasining muvaffaqiyati nafaqat o'quv dasturlarining mazmuni, balki boshqaruv tizimining samaradorligi, resurslardan oqilona foydalanish, ta'lim jarayonining shaffofligi va sifatni doimiy nazorat qilish mexanizmlariga ham bevosita bog'liqdir. Shu sababli sifat menejmenti tizimini innovatsion yondashuvlar asosida takomillashtirish ta'limni modernizatsiya qilishning eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Sifat menejmenti ta'lim muassasasining barcha tarkibiy bo'g'inlarini yagona maqsad sari yo'naltiruvchi boshqaruv mexanizmi hisoblanadi. Uning asosiy vazifasi ta'lim xizmatlari sifatini uzluksiz oshirish, manfaatdor tomonlarning ehtiyojlarini qondirish hamda ta'lim natijalarini xalqaro talablar darajasiga olib chiqishdan iborat. Zamonaviy yondashuvlarda sifat nazorati yakuniy bosqichdagi tekshiruv bilan cheklanmaydi, balki rejalashtirish, amalga oshirish, monitoring, tahlil va takomillashtirish bosqichlarini qamrab oluvchi uzluksiz jarayon sifatida qaraladi.

Innovatsion boshqaruvning asosiy tamoyillaridan biri PDCA (Plan–Do–Check–Act) siklini amaliyotga joriy etishdir. Ushbu model sifatni boshqarishning eng samarali vositalaridan biri bo'lib, har bir faoliyat bosqichini muntazam baholash va aniqlangan kamchiliklar asosida keyingi jarayonlarni takomillashtirish imkonini beradi. Masalan, yangi o'quv dasturi ishlab chiqilgandan so'ng uning samaradorligi talabalar o'zlashtirishi, mustaqil ta'lim natijalari va ish beruvchilarning fikrlari asosida baholanadi. Olingan natijalar keyingi o'quv yilida o'quv rejasini takomillashtirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. So'nggi yillarda sifat menejmentining innovatsion modeli sifatida ISO 21001:2018 xalqaro standarti tobora keng qo'llanilmoqda. Mazkur standart ta'lim tashkilotlari uchun maxsus ishlab chiqilgan bo'lib, ta'lim xizmatlarini boshqarish tizimini manfaatdor tomonlar ehtiyojlariga mos ravishda tashkil etishni nazarda tutadi. Ushbu standartni joriy etish orqali ta'lim muassasasida boshqaruv jarayonlari standartlashtiriladi, hujjatlar aylanishi tartibga solinadi, javobgarlik chegaralari aniq belgilanadi hamda sifatni muntazam monitoring qilish imkoniyati yaratiladi.

**FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH
INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
VOLUME-3, ISSUE-08**

Ta'lim sifatini oshirishda raqamli transformatsiya muhim strategik omil hisoblanadi. Elektron boshqaruv tizimlari, Learning Management System (LMS), Student Information System (SIS), elektron jurnal, raqamli monitoring platformalari va Business Intelligence (BI) vositalari rahbariyatga real vaqt rejimida boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini bermoqda. Mazkur texnologiyalar yordamida talabalarning davomati, akademik faolligi, baholash natijalari, professor-o'qituvchilar faoliyati hamda o'quv jarayonining umumiy samaradorligi doimiy monitoring qilinadi. Natijada subyektiv qarorlar o'rnini aniq statistik ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv egallaydi. Sifat menejmentining innovatsion yondashuvlaridan yana biri Data-Driven Decision Making, ya'ni ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv hisoblanadi. Ushbu yondashuv ta'lim muassasasida to'plangan katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish orqali muammolarni erta aniqlash va ularni bartaraf etishga xizmat qiladi. Masalan, ma'lum bir fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi ketma-ket pasayib borayotgan bo'lsa, tizim ushbu holatni avtomatik aniqlaydi va rahbariyatga tegishli choralarni ko'rish imkonini beradi. Bu esa sifatni boshqarishda tezkorlik va aniqlikni sezilarli darajada oshiradi.

Innovatsion sifat menejmentida ichki audit va sifat monitoringi alohida o'rin egallaydi. Ichki audit jarayonida ta'lim dasturlari, pedagogik faoliyat, ilmiy tadqiqotlar, o'quv-uslubiy ta'minot va boshqaruv jarayonlari kompleks baholanadi. Monitoring natijalari asosida aniqlangan kamchiliklar yuzasidan aniq rivojlantirish dasturlari ishlab chiqiladi. Mazkur yondashuv ta'lim muassasasida sifat madaniyatini shakllantirish hamda uzluksiz rivojlanishni ta'minlaydi. Sifat menejmentining muvaffaqiyati ko'p jihatdan inson kapitaliga bog'liq. Shu bois professor-o'qituvchilar va rahbar xodimlarning kasbiy kompetensiyalarini muntazam rivojlantirish, ularni zamonaviy pedagogik hamda boshqaruv texnologiyalariga o'qitish muhim ahamiyatga ega. Malaka oshirish dasturlarida raqamli pedagogika, sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish, loyiha boshqaruvi, analitik fikrlash va ta'lim sifatini baholash metodologiyalariga alohida e'tibor qaratilishi zarur. Bundan tashqari, sifat menejmenti tizimida manfaatdor tomonlarning fikrini inobatga olish ham muhim innovatsion yondashuv hisoblanadi. Talabalar, ota-onalar, bitiruvchilar va ish beruvchilar o'rtasida muntazam so'rovnomalar o'tkazish, ularning taklif va tavsiyalarini o'quv dasturlarini takomillashtirishda qo'llash ta'lim xizmatlarining amaliy ahamiyatini oshiradi. Mazkur mexanizm ta'lim muassasasining mehnat bozori ehtiyojlariga tez moslashishiga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, sifat menejmenti tizimini innovatsion yondashuvlar asosida takomillashtirish ta'lim muassasalarining raqobatbardoshligini oshirish,

**FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH
INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI
RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
VOLUME-3, ISSUE-08**

boshqaruv samaradorligini kuchaytirish va ta'lim xizmatlari sifatini xalqaro talablar darajasiga olib chiqishning muhim sharti hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar, xalqaro standartlar, ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv, ichki audit va uzluksiz takomillashtirish tamoyillarining kompleks qo'llanilishi zamonaviy ta'lim tizimining barqaror rivojlanishini ta'minlaydi hamda innovatsion iqtisodiyot uchun yuqori malakali va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Alimova, Q. Raqamli menejment texnologiyalari asosida ta'lim sifatini boshqarish tizimini takomillashtirish. Yil tadqiqotchisi – 2025. 2110-2119
2. Gulyamov S.S., Abdullayev M. Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etishning ilmiy-amaliy asoslari. — Toshkent: Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar, 2020.
3. Allayarova S.N. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari – oliy ta'lim sifati va samaradorligini oshirish omili. // Zamonaviy ta'lim, 2020, №4, 10–19-betlar.